

22685

**FONTS I DOCUMENTS PER A LA HISTÒRIA DE
L'ART MODERN I CONTEMPORANI**

1998-99

Professora: ANNA MUNTADA

Fonts i documents per a la Història de l'Art Modern i Contemporani

Temari i bibliografia

I.

La documentació d'arxiu com a font per a la Història de l'Art Modern i Contemporani

Paleografia i diplomàtica, ciències subsidiàries de la Història de l'Art

Elements constitutius de l'escriptura. Els cicles de l'escriptura (segles XV al XVIII)

Tipologies documentals

contractes

llibres de comptes

instruments de control i visura

testaments i inventaris

Arxius i centres de documentació

II.

La fonamentació de la teoria artística en l'època moderna

Visió i representació. Els escrits de L. B. Alberti i el *Tractat de la Pintura* de Leonardo da Vinci

Varchi i la qüestió del *Paragone*

L'Antiguitat retrobada

Els tractats d'arquitectura i el llenguatge dels ordres

Vasari i el naixement del discurs historiogràfic

La posició estètica dels venecians

Els tractadistes d'art espanyols del segle XVI

El Concili de Trento i el debat sobre l'art religiós

La teoria del classicisme barroc

I.

Obres de caràcter general

- CAPPELLI, A., *Cronografia, cronograafia e calendario perpetuo*, Milano, 1983
idem, *Lexicon abbreviaturorum*, Milano, 1965
* MELLARES CARIO, *Tratado de paleografía española*, 3 vols, Madrid, 1983 (1929)
* PETRUCCI, A., *Breve storia della scrittura latina*, Roma, 1989
LEMAIRE, L., *Introduction à la codicologie*, Louvain-La-Neuve, 1989
RUIZ, E., *Manual de codicología*, Madrid, 1988
SAMARAN, C., *L'histoire et ses méthodes. Recherches, conservation et critique des témoignages*, Paris, 1961

Estudis particulars i monografies

- ARNALL, M.J. i PONS, J.M., *L'escriptura a les terres gironines Negles IX-XIII*, 2 vols, Girona, 1993
BISCHOFF, B., "La nomenclature des écritures livresques du IXe au XVIe siècle", *Nomenclature des écritures livresques du IXe au XVIe siècle. Premier Colloque International de Paleographie Latine*, 1953, Paris, 1954
GASPARRI, F. Pour une terminologie des écritures latines: doctrines et méthodes", *Codices manuscrifti*, 2, 1976, p. 6-25
MATEU LLOPIS, F., "Carta, Liber, Littera, Pagina y Tomus. Materiale breves para un glosario", *Biblioteconomia*, 1970, p. 19-28
TRENCHS, J., "Bibliografía del notariado en España", *Estudios históricos y documentos de los Archivos de Protocolos*, 1974, IV, p. 193-237
* UELLMAN, L., *Origins and Developments of Humanistic Script*, Roma, 1960

II.

Obres de caràcter general

Fonts i teoria de l'art

- BAKASCH, M., *Teorías del Arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, 1991
BAROCCHI, P. (ed.), *Scritti d'arte del Cinquecento*, 3 vols, Milano-Napoli, 1971
BAROCCHI, P. (ed.), *Trattati d'Arte del Cinquecento fra manierismo e controriforma*, 3 vols, Bari, 1960-62
* BASSEGODA, B. i FERNANDEZ ARENAS, J. (ed.), *Barroco en Europa. Fuentes y documentos para la Historia del Arte*, Barcelona, 1983
BLUNT, A., *La teoría de las artes en Italia 1450-1600*, Madrid, 1980 (1940)
BOTTARI, G. i TICOZZI, S. (ed.), *Raccolta di lettere sulla pittura, scultura e architettura*, 3 vols, Bologna, 1979 (Milano, 1822)
* GARRIGA, J. (ed.), *Renacimiento en Europa. Fuentes y documentos para la Historia del Arte*, Barcelona, 1983
GRASSI, L., *Teorici e storia della critica d'arte. Parte prima. Dall'Antichità a tutto il Cinquecento*, Roma, 1970
idem, *Teorici e storia della critica d'arte. Parte seconda. L'età Moderna: il Seicento*, Roma, 1973
KRISTELLER, P. O., *El pensamiento renacentista y sus fuentes*, Mexico, 1982 (1979)
* KRUFT, H.-W., *Historia de la teoría de la arquitectura*, vols 1 i 2, Madrid, 1990
LEE, R. W., "Ur pictura poesis. The humanistic Theory of Painting", *The Art Bulletin*, XXII, 1940, 4, p. 197-269
PANOFSKY, E., *Idea. Contribución a la historia de la teoría del arte*, Madrid, 1978 (1924)
PATETTA, L., *Historia de la Arquitectura. Antología crítica*, Madrid, 1984 (1975)
SAINT GIRONS, B., *Estétiques du XVIIe siècle. Le Modèle Français*, Paris, 1990

- SÁNCHEZ CANTÓN, F J (ed.), *Fuentes literarias para la historia del arte español*, Madrid, 1925
- * SCHLOSSER, L, *La literatura artística. Manual de fuentes de la historia moderna del arte*, Madrid, 1974 (1924)
- * VAI VERDE, J M, *Breve Historia y Antología de la Estética*, Barcelona, 1987
- * VENTURI, L, *Storia della critica d'arte*, Torino, 1964 (1945) (trad. castellana, Barcelona 1979)
- WEILKOWER, R I M, *Nacidos bajo el signo de Saturno*, Madrid, 1982 (1963)

Edicions de fonts i estudis particulars

(ordre temàtic)

ALBERTI, L B, *Opere volgari*, ed C Grayson, vol III, Bari, 1973

L B ALBERTI, *Antología*, ed J M Rovira, Barcelona, 1988

G PONTE, *Leon Battista Alberti. Umanista e scrittore*, Genova, 1981

GARRIGA, J "La intersezione di L B Alberti (1)", *d'art*, num 20, 1994, p. 11-57

VAGNETTI, L, *De naturali et artificiali perspectiva. Studi e Documenti di Architettura*, 9-10, Firenze, 1979

WHITE, J, *Nacimiento y renacimiento del espacio pictórico*, Madrid, 1994 (1957)

LEONARDO da VINCI, *Tratado de Pintura*, ed A González García, Madrid, 1986

I manoscritti di Leonardo da Vinci, dal punto di vista cronologico storico e biografico, ed G Calvi, presentación d'A Marinoni, barmante ed., 1982 (1922)

VALÉRY, P, *Escritos sobre Leonardo da Vinci*, Madrid, 1987

Leonardo da Vinci's Paragone. A Critical Interpretation with a New Edition of the Text in the Codex Urbinate, ed. C J Farago, Leiden-New York-Kopenhagen-Köln, 1992

L MENDELSON, *Paragon. Benedetto Varchi's Due Lezioni and Cinquecento Art Theory*, Ann Arbor, 1992

GHIBERTI, L, *I commentari*, J Schlosser ed., Berlin, 1912

VASARI, G, *Le vite de' più eccellenti pittori scultori ed architettori*, G Milanest ed., 9 vols., Firenze, 1981 (1906)

FORSSMAN, E, *Dorico, Jónico, Corintio en la arquitectura del Renacimiento*, Madrid, 1983

GUILLAUME, J (ed.), *Les traités d'architecture de la Renaissance*, Paris, 1988

ONIANS, J, *Bears of meaning. The Classical Orders in Antiquity, the Middle Ages, and the Renaissance*, Cambridge, 1988

SUMMERSON, J, *El lenguaje clásico de la arquitectura*, Barcelona, 1988

TAFURI, M, "L'idea di architettura nella letteratura teorica del Manierismo", *Bullettino del Centro Internazionale di Studi d'Architettura A. Palladio*, X, 1968, p. 65-78 (trad.)

VITRUVIO POLION, M L, *Los diez libros de Arquitectura*, Madrid, 1995

Vitruvio, num. monográfico de la revista *Fragmentos*, 1986, num. 819

LANDAU, D I PARSHALL, P, *The Renaissance Print 1470-1550*, Londres, 1994

M CALI, "Controriforma, Riforma cattolica e arti figurative: stato della questione e nuove prospettive", a *Da Michelangelo all'Esorial. Momenti del dibattito religioso del Cinquecento*, Torino, 1980, p. 3-48

SCAVIZZI, G, *Arte e architettura sacra. Cronache e documenti sulla controversia tra riformati e cattolici (1500-1550)*, Reggio Calabria-Roma, 1981

CALVO SERRALLER, F, *La teoría de la pintura en el Siglo de Oro*, Madrid, 1991